

Съфинансирано от
Европейския съюз

ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА“ 2021-2027 г.

ПРОГРАМА
ОКОЛНА СРЕДА

Изм. № 94-00-387/05.06. /2023 г.

Утвърдил:

РОСИЦА КАРАМФИЛОВА

Министър на околната среда и водите и
Председател на КН на ПОС 2021-2027

ПРОТОКОЛ
от
ТРЕТО ЗАСЕДАНИЕ

на Комитета за наблюдение
на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.

23 май 2023 г.

Зала „Оперна“, „Астория Гранд Хотел“, гр. София

Третото заседание на Комитета за наблюдение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. (ПОС) беше открито от **г-жа Галина Симеонова, ръководител на Управляващия орган на ПОС и заместник-председател на Комитета за наблюдение.**

Г-жа Симеонова приветства участниците и поднесе извинения от името на министър **Росица Карамфилова**, която поради ангажименти в Министерски съвет не присъства на заседанието. Тя посочи, че в края на ОПОС 2014-2020 г. са необходими усилия, мобилизиране и координация на участниците за успешно завършване на програмния период и изрази увереност, че ще бъде изградена по-добре работеща и силна Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. ОПОС 2014-2020 г. и ПОС 2021-2027 г. са много важни за растежа и регионалното развитие на страната. Въпреки сложните външни и вътрешни предизвикателства ще успеем да постигнем заложените цели, защото те са от съществено значение за всички“, подчерта **г-жа Симеонова**. В заключение тя пожела успешна работа на форума, след което даде думата на **г-жа София Алвес, директор в Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“ (REGIO) и заместник генерален директор за изпълнение и международни отношения в „Изграждане на административен капацитет и изпълнение на програми II (REGIO.E).** **Г-жа Алвес** поздрави всички членове и наблюдатели в заседанието на КН на ПОС 2021-2027 г. и подчерта важността на проектите в сферата на водите, отпадъците и биоразнообразието. „Вече сме във втората година на

програмния период по новата програма и същевременно продължават усилията до края на тази година да се финализира успешно ОПОС 2014-2020 г. „Усилията са насочени към максимално усвояване на средствата“, каза **София Алвес**. Тя приветства усилията на Управляващия орган за идентифициране на допълнителни мерки в сферата на околната среда и подчерта, че това е важно не само за финансовото усвояване на средства, но е от полза за българските граждани.

Ръководителят на УО на ПОС благодари на **г-жа Алвес**, и пристъпи към представяне на проекта на дневен ред за заседанието, както следва:

1. Представяне и одобрение на дневен ред за заседанието;
2. Годишен доклад за изпълнението на Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 г. (ОПОС 2014-2020 г.) за 2022 г. *за обсъждане и одобряване*;
3. Проект на изменение на оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 г. - *за обсъждане и одобряване*;
4. Проект на Индикативна годишна работна програма (ИГРП) на Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 г. за 2023 г. - *за обсъждане и съгласуване*;
5. Проект на методология и критерии за оценка на проектни предложения по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Изграждане на ВиК инфраструктура – 2“ по приоритетна ос 1 „Води“ на ОПОС 2014-2020 г. - *за обсъждане и одобряване*;
6. Проект на методология и критерии за оценка на проектни предложения по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Рекултивация на депа за закриване, предмет на процедура по нарушение на правото на ЕС по дело С-145/14 – втора“ по приоритетна ос 2 „Отпадъци“ на ОПОС 2014-2020 г. - *за обсъждане и одобряване*;
7. Представяне на информация относно изпълнение на проект № BG16МСД3002-1.016-0004 „Изграждане на ВиК инфраструктура на обособената територия, обслужвана от „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Перник с бенефициент „Водоснабдяване и канализация“ ООД – Перник;
8. Проект на методика и критерии за оценка на проектни предложения по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Национални стратегически документи в сектор „Въздух“ по приоритет 5 „Въздух“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. - *за обсъждане и одобряване*;
9. Проект на методика и критерии за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез финансов план за бюджетна линия „Техническа помощ за управление и изпълнение на ПОС 2021-2027 г. приоритет 6 „Техническа помощ“ на ПОС 2021 -2027 г. - *за обсъждане и одобряване*;
10. Проект на решение относно подкомитет „Биологично разнообразие“ към КН на ПОС 2021-2027 г. - *за обсъждане и одобряване*;

Г-жа Симеонова подложи на гласуване проекта на дневен ред, който беше одобрен единодушно от присъстващите и пристъпи се към разглеждане на първа точка от дневния ред: **Годишен доклад за изпълнението на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ (ОПОС 2014-2020 г.) за 2022 г.**

Г-жа Симеонова информира, че пред Комитета за наблюдение ще бъде представено резюмето за граждани, което придружава Годишния доклад, а самия доклад е изпратен в пакета документи за заседанието. **Тя** обърна внимание, че Резюмето е илюстрирано със снимки от проекта за публичност на ОПОС 2014-2020 г., озаглавен „Обитателите: в търсене на по-добра среда“.

Тя представи общите резултати по изпълнението на Програмата с натрупване от началото на програмния период до 2022 г. вкл.: сключени 381 договора, изплатени средства над 1,1 млрд. евро, договорени 2,36 млрд. евро.

За изпълнението по ос „Води“ информира, че са обявени 17 процедури за 1,36 млрд. евро., 43 са сключените договори. Разплатените разходи надхвърлят 60%, верифицираните са 53 %. Към момента проектите в изпълнение са 21, 22 са приключени. **Г-жа Симеонова** уточни, че проектите на ВиК Враца и ВиК Ямбол все още се водят в изпълнение, но реално на терен дейностите са приключени и тече финално докладване от бенефициентите към Управляващия орган.

Ръководителят на УО сподели притеснения за нивото на изпълнение по ос „Води“ и го определи като „критично“. Същевременно изрази надежда, след края на строителния сезон и след взетите решения за фазиране може да бъде постигнато 90% изпълнение на приоритетната ос. Тя акцентира върху някои от резултатите – 16 изградени рехабилитирани и реконструирани пречиствателни станции за отпадъчни води, въведени в експлоатация и работещи. Тя беше категорична, че няма пречиствателно съоръжение, въведено с акт 16, което да не достига крайните параметри за пречистване на водата. Докладвани бяха и 173 водни тела с подобрен мониторинг на химично състояние.

По отношение на ос „Отпадъци“ бяха отчетени за периода на изпълнение на Програмата, до края на 2022 г.: 9 обявени процедури с бюджетът е около 370 млн. евро и сключени 153 договора. Към момента 58 проекта са в процес на изпълнение, като над 50 са във финална фаза. Приключени са 95 проекта.

За изпълнението на ос „Натура 2000 и биоразнообразие“ участниците в заседанието бяха информирани, че са обявени 24 процедури, сключените договори са 99. Бюджетът на оста е 114 млн. евро. 61 договора още са в процес на изпълнение. **Г-жа Симеонова** изрази очаквания, че след края на летния сезон проекти, свързани с почистване на инвазивни видове или др. дейности, касаещи защитени зони, видове и територии ще бъдат финализирани.

По ос „Превенция и управление на риска от наводнения и свлачища“ с бюджет от 109 млн. евро са обявени 7 процедури и сключени 17 договора. 12 от тях са приключени. От остащите 5 в изпълнение тя изрази загриженост за укрепването на свлачищата на пътя София – Перник през Владая и в регион Своге.

Г-жа Симеонова представи пред членовете на КН и изпълнението по приоритетната ос „Подобряване качеството на атмосферния въздух“, като изрази мнение, че тази ос, след ос „Води“ е най-публична, поради влиянието на резултатите от нея върху качеството на живота и здравето на всички граждани. Бюджетът е 320 млн. евро, обявените процедури са 5, а сключените договори – 42 бр. В процес на изпълнение са 19 проекта, основно в 8 общини, където продължава подмяната на печките за изгаряне на дърва и въглища с нови енергоспестяващи и екологично съобразни уреди за отопление. Продължават и финалните доставки на една част от проектите, в които общините доставят електроавтобуси и тролеи за нуждите на градския транспорт. Към момента са закупени 266 електроавтобуса, 60 тролея и 29 трамвая. „Считаме, че така двата фактора, които най-много влияят върху качеството на въздуха, са обхванати с възможностите на Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 г.“, заяви **г-жа Симеонова**.

Г-жа Симеонова информира членовете на Комитета за наблюдение за започналата комуникационна кампания „Обитателите: в търсене на по-добра околна среда“, като акцентира върху „по-различния и артистичен начин“ да бъдат представени резултатите от приключените проекти пред широката общественост. „Шест града вече потвърдиха възможността да изложат нашите табла с постигнатите резултати - същността на приключващата оперативна програма. Така гражданите ще могат да се запознаят с детайли от проектите, реализирани в техния регион“, посочи **ръководителят на Управляващия орган на ОПОС**.

Тя припомни и за реализирания в края на 2022 г. конкурс „Композирай пречиствателна станция“, в който над 1000 ученици изпратиха рисунки. За всяка от 16 -те реконструирани и обновени пречиствателни съоръжения по ОПОС 2014-2020 г. е избрана рисунка, която със съдействието на директорите на ВиК дружествата ще бъде увеличена в голям размер върху стената на съответното пречиствателно съоръжение. По този начин децата, които са положили усилия да композират пречиствателна станция, ще получат своето признание.

Тя допълни, че на последния слайд е представен резултат от последното социологическо проучване, което показва, че 73% от обществеността разпознава Оперативна програма „Околна среда“ и се интересува от данните по отношение на изпълнението и резултатността.

След приключване на резюмето тя напомни, че детайлна информация за реалното изпълнение на индикаторите за всяка приоритетна ос се съдържа в пълната версия на Годишния доклад, включен в общия пакет изпратени документи.

Думата беше дадена за коментари на **г-жа Алвес**.

Г-жа Алвес благодари за представената презентация и подчерта, че е много важно резюмето за гражданите да получи по-голяма популярност сред всички граждани, които имат интерес да получат информация за постигнатите резултати през този програмен период.

Ръководителят на УО разясни, че разполага с допълнителни данни, които не са включени в презентацията. Тя информира, че миналата седмица е докладвано изпълнението на програмата в Народното събрание към дата 15 май. Предоставени са данни за реално платени суми по ос „Води“, над 68%, по ос „Отпадъци“ - 60%, по приоритетна ос 3 – 51%, по приоритетна ос 4 „Риск“ 68%, по приоритетна ос 5 „Въздух“ - 77%, по приоритетна ос 6 – 82% разплатени суми, по приоритетна ос 7- 95%., това е остта по механизма „CARE“ за украинските бежанци.

Думата за изказване взе **доц. Борислав Великов** – Асоциация на Индустиалния капитал в България.

Г-н Великов отправи питане към г-жа Симеонова, как се преценяват рисковете за известни загуби на средства до края на N+3.

Г-жа Симеонова обясни, че почти ежесечно се прави анализ на риска по отношение на възможността с наличните проекти да бъде реализиран целия бюджет по програмата. През последните два месеца анализът на риска е показал, че ще останат свободни суми поради частично изпълнение на някои проекти и наложените финансови корекции.

Тя подчерта, че в резултат на тези анализи е взето решение да бъдат подкрепени мерки, които вече са финансирани или са на финален етап на изпълнение, като такива инвестиции се реализират от общините с финансова подкрепа на Предприятието за управление на дейности по опазване на околната среда (ПУДООС). ПУДООС има, както опита така и необходимия капацитет за управление на проекти в две приоритетни оси „Води“ и „Отпадъци“.

Допълни, че вече се работи с колегите от Централно координационно звено (ЦКЗ) за включване на Осма приоритетна ос, чрез която да съдържа Инструмента „Подкрепа за достъпна енергия – SAFE“. „Това е един специален механизъм, който Европейската комисия е разработила, чрез който могат да се поемат и разплащат с европейски средства разликите в прекомерните цени на тока за домакинства и на малки, и средни предприятия“, разясни **г-жа Симеонова**.

Ръководителят на УО разясни, че средства в размер между 25 и 50 милиона евро, в зависимост от одобрените средства по новите мерки с бенефициент ПУДООС, ще бъде прехвърлен към новия механизъм SAFE, където заедно с още 4 оперативни програми ще бъдат предприети действия на национално ниво за възстановяване на финансов ресурс на

Министерство на енергетиката, които са извършили плащания с пари от държавния бюджет за компенсиране на изключително високите цени за електроенергия към малки и средни предприятия по време на миналогодишната криза.

Тя подчерта че при създаден и функциониращ механизъм до края на месец септември пред КН ще бъде представена новата ос 8 по програмата.

Поради липса на желаещи за изказване се премина към гласуване на следното решение: **КН на ПОС 2021-2027 г. одобрява Годишен доклад за изпълнението на ОПОС 2014-2020 г. за 2022 г., като дава мандат на Управляващия орган при необходимост да отразява становища и коментари до одобрение на Годишния доклад за изпълнението на ОПОС 2014-2020 за 2022 г. от Европейската комисия, както и да изпрати уведомление за същото до състава на КН на ПОС 2021- 2027 г.**

Членовете на Комитета бяха помолени да гласуват със „за“, „против“ или „въздържал се“. От присъстващите 34 членове на КН с право на глас - 34 бр. гласуват „за“, с което **решението беше прието.**

Г-жа Симеонова премина към следваща точка от дневния ред: **Проект на изменение на оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“.**

Тя представи проекта за изменение на оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ като посочи, че предложението за изменение включва няколко действия, които трябва да се предприемат, с оглед максимално реализиране на финансовия ресурс по програмата. „Идентифицираният финансов ресурс, който се очаква да остане неизползван е в размер на 49 милиона евро, той се запазва в бюджета на програмата и ще бъде използван за нови мерки, които ще бъдат предложени в следващите точки от дневния ред“, допълни г-жа Симеонова.

В презентацията беше обърнато внимание на отпадналата подкрепата за големия проект на Столична община в сектор „Отпадъци“ като този ресурс е релокиран в други мерки, които са одобрени в предходни заседания на КН през 2022 година, това е мярката за залесяване, с бенефициенти 6-те държавни горски предприятия, създаден е механизма „Care“ за бежанците от Украйна. Беше уточнено, че Столична община е изпратила официално писмо до УО, с което уведомява, че не е в състояние да реализира проекта в оставащия срок поради липса на избран изпълнител за реализиране на строителните дейности. Освободен е и последния финансов ресурс от 30 милиона лв., който се задържаше за реализацията на проекта. Столична община е възстановила и разплатения аванс по проекта.

В допълнение **г-жа Симеонова** каза, че през последните няколко месеца е извършена повторна проверка за законосъобразност във връзка с констатации и препоръки на Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“, след приключването, на която е освободен доста голям ресурс от наложените допълнителни финансови корекции в размер на около 72 млн. евро, от Кохезионен фонд и около 48 млн. евро от ЕФРР.

Подчерта, че са обмислени няколко подхода за ангажиране на този освободен ресурс, с насока да бъдат разработени две нови процедури, в които с нов бенефициент ПУДООС да бъдат финансирани проекти за рекултивация на общински депа, които са включени в наказателна процедура срещу страната и изграждане на ВиК системи и ПСОВ в агломерации между 2 000 и 10 000 екв. ж.

Ръководителят на УО припомни, че преди години списъкът с nereкултивирани депа е разделен за финансиране между Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 г. и ПУДООС. Списъкът с депата, които са в оперативната програма, редовно са докладвани в рамките на годишните отчети, по приоритетна ос „Отпадъци“ като към настоящия момент остава да бъдат завършени само 3 депа, с което се счита, че частта, която се финансира от ОПОС приключва. ПУДООС са продължили рекултивацията на останалата част от депата със собствен ресурс. Депата рекултивирани със средства на ПУДООС, в рамките на

наказателна процедура ще бъдат допустими за финансиране със средства по ОПОС след одобрение на изменението. „Възстановеният ресурс ще остане в държавното предприятие на МОСВ и ще бъде ползван за реализиране на нови екологични проекти в същата сфера“, подчерта **г-жа Симеонова**.

Ръководителят на УО допълни, че освен двете нови процедури с бенефициент ПУДООС другите предложения за изменения, които ще бъдат отправени до Европейската комисия, включват актуализиране на информацията за договора за големия проект на Столична община(СО), който се прекратява; премахване на показателя за изпълнение на големия проект на СО, намаляване на целевата стойност на показателя за резултат от 650 000 тона на 540 000 тона, поради изключване на големия проект на СО; премахване на показателя за изпълнение на големия проект 2.2. „Допълнителен капацитет за оползотворяване на битови отпадъци (за получаване на енергия)“; изключване на големия проект на Столична община от таблица 27 „Списък с големи проекти“; изменение на финансовите параметри във всички приложими раздели на програмата. Ще се допълнят и пояснят в приоритетна ос „Води“ възможността за насочване на инвестиции при наличен финансов ресурс към агломерации между 2 и 10 хиляди екв. жители., както и промени в целевите стойности на финансовите показатели по съответните оси в таблица 28 „Рамка за изпълнение на фондове и категории региони“.

Г-жа Симеонова разясни, че по отношение на процедура по екологична оценка е получено становище от компетентния орган дирекция ЕООВОС, че не е необходимо провеждане на процедура по глава 6 от ЗООС, като документите са в процес на одобрение от СКУСЕС и от Министерски съвет. След одобрение на днешното заседание в срок до 30 юни ще бъде изпратено искането за изменение на програмата до Европейската комисия чрез системата SFC.

Думата беше дадена на **доц. д-р Борислав Великов, представител на Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ)**.

Доц. Великов попита дали може да бъде споделена информация за последното развитие, което е свързано с агломерации над 10 000 екв. жители, които са в територии в неконсолидирани ВиК оператори или асоциации и даде пример с община Лом.

Г-жа Симеонова отговори, че в този програмен период приоритет за финансиране в приоритетна ос „Води“ са агломерации над 10 000 еквивалент жители. При наличие на освободен ресурс по оста от изпълнявани проекти с бенефициенти консолидирани ВиК оператори, УО ще включи за финансиране и агломерации под 10 000 екв. жители, но пак оставаме само и единствено в консолидираните територии. За неконсолидираните територии в рамките на новата Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. има ресурс да бъдат разработени регионални предпроектни проучвания след тяхното консолидиране.

Ръководителят на УО предложи за гласуване следното решение: **Комитетът за наблюдение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. одобрява изменение на Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 г., като дава мандат на Управляващия орган при необходимост да отразява становища и коментари за одобрение и изменение на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ от Европейската комисия, както и да изпрати уведомление за същото до състава на Комитета за наблюдение на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.**

Членовете на Комитета за наблюдение бяха помолени да гласуват със „за“ „против“ или „въздържал се“. От присъстващите 34 членове на КН с право на глас – 33 бр. гласуват „за“, 1 „въздържал се“ (представител на ПУДООС), с което **решението беше прието**.

Преди да се пристъпи към следваща точка от дневния ред, **Г-жа Симеонова** информира, че предходното изменение на програмата, одобрено от КН на проведеното заседание на 2 декември 2022 г. е одобрено от ЕК с решение № С (2023) 3106 от 4 май 2023 г.

Думата беше дадена на колегите от ЕК.

Г-жа Алвес подчерта, че програмата е постигнала значителни резултати, но в различните приоритетни оси все още има проекти, чието изпълнение до края на годината е поставено под риск и се надява те да бъдат изпълнени в срок. Тя изрази подкрепа за предложените мерки, чрез които да бъдат реализирани целите и средствата по програмата.

Г-жа Симеонова премина към следваща точка от дневния ред **„Проект на Индикативна годишна работна програма (ИГРП) на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ за 2023 г.**

Г-жа Симеонова представи проект за Индикативна годишна програма за ОПОС 2014-2020 г. за 2023 година, в която са включени две процедури:

По приоритетна ос 1 „Води“ процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Изграждане на ВиК инфраструктура – 2“ с бенефициент Министерство на околната среда и водите чрез Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС). Целта на процедурата е повишаване дела на съответствие с изискванията на Директивата за пречистване на градски отпадъчни води и в допълнение на Директивата за питейни води за адресиране наказателната процедура срещу страната. Бюджетът на процедурата е в размер на 97 700 000 лв.

2. По приоритетна ос 2 „Отпадъци“ – процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Рекултивация на депа за закриване, предмет на процедура по нарушение на правото на ЕС по дело C-145/14 – втора“ с бенефициент Министерство на околната среда и водите чрез Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС). Целта на процедурата е принос към изпълнение на задълженията на Р България по процедура по нарушение на правото на ЕС във връзка с постановеното Решение на Съда на Европейския съюз от 16.07.2015 г. по дело C-145/14. Бюджетът на процедурата е в размер на 62 000 000 лв.

Тя съобщи, че в рамките на съгласувателната процедура са получени становища от дирекция „Управление на водите“ и дирекция „ЦКЗ“, които са отразени в съгласувателната таблица.

Поради липса на изказвания се пристъпи към гласуване на следното решение: **КН на ПОС 2021-2027 г. съгласува Индикативна годишна работна програма (ИГРП) на Оперативна програма „Околна среда 2014–2020 г.“ за 2023 г.**

Членовете на Комитета бяха помолени да гласуват „за“, „против“ и „въздържал се“. От присъстващите 34 членове с право на глас, 33 членове гласуваха „за“, 1 член (представителя на ПУДООС) „въздържал се“, с което **решението беше прието.**

Ръководителят на УО на програмата премина към пета точка от дневния ред: **Проект на методология и критерии за оценка на проектни предложения по процедура чрез директно предоставянето на безвъзмездна финансова помощ „Изграждане на ВиК инфраструктура – 2“ по приоритетна ос 1 „Води“ на ОПОС 2014-2020 г.** **Г-жа Симеонова** уведоми, че бенефициент по тази процедура е Министерство на околната среда и водите посредством държавното Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС). В нормативно определения срок за съгласуване на документите за заседанието на КН са получени становища от дирекция „Управление на водите“ и от дирекция ЦКЗ в администрацията на МС. Становищата са отразени в съгласувателната таблица, изпратена на състава на КН по електронна поща на 22.05.2023 г. Целта на процедурата е да се подпомогне постигането на съответствие с Рамковата директива за водите, Директивата за пречистване на градските отпадъчни води и Директивата за питейните води на агломерации с над 2 000 екв. ж. Очакваните резултати по процедурата са: увеличаване броя на населението в агломерации над 2000 екв. ж. със събрани и пречистени отпадъчни води в допълнение към предходни мерки по ОПОС 2014-2020 г.; увеличаване броя на населението с подобрено водоснабдяване и подобряване

състоянието на водните тела в съответствие с Рамковата Директива чрез намаляване товара на замърсяване, подобряване ефективността при използване на водния ресурс и чрез намаляване загубите на вода. Общият бюджет на процедурата е в размер на 97 700 000 лв. Индикативният срок за обявяване на процедурата е второто тримесечие на тази година. Максималният срок за изпълнение на проекта е до 31 декември 2023 г.

Допустимите дейности по процедурата са: изграждане/рехабилитация/реконструкция на канализационни мрежи и съоръжения за пречистване на отпадъчните води във връзка с изпълнение на изискванията на Директивата за пречистване на отпадъчните води; изграждане/рехабилитация/реконструкция на водоснабдителна мрежа и съоръжения за пречистване на питейни води или ако е икономически по-ефективно – изграждане на нови водоземни съоръжения; организация и управление на проекта и информация и комуникация.

Допустимите разходи са: разходи за строително монтажни работи; разходи за услуги и непреки разходи – разходи за организация и управление на проекта, за информация и комуникация.

След приключване представянето на процедурата, **г- жа Симеонова** премина към обсъждането ѝ с членовете на Комитета. Тя обърна внимание, че представителят на ПУДООС е на заседанието в качеството си на член на Комитета и може да отговаря на въпроси, при необходимост от допълнителна информация.

Г-жа Симеонова даде думата на **г- н Милен Петров, представител на дирекция ЦКЗ в администрацията на МС**. Той попита потенциалния бенефициент дали вече се работи по селектиране на ВиК проектите, които да бъдат финансирани по ОПОС 2014-2020 г. или сега предстои.

Г-жа Светла Кирчева, представител на Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС) отговори, че се работи по списъка с допустимите проекти. С УО се провеждат работни срещи, с цел изясняване кои проекти могат да бъдат включени в проектното предложение по ОПОС 2014-2020 г.

Г-жа Симеонова потвърди, че работните списъци и по двете процедури с бенефициент МОСВ посредством ПУДООС са готови и се преглеждат по отношение на всички възможни критерии, както за големината на населените места, така и за консолидираните територии и за ефективността на инвестицията.

Г-жа София Алвес, отбеляза, че подкрепя мярката като подходяща за целите на програмата във водния сектор, тъй като е с потенциал да генерира значително разширяване на инвестициите. Тя обърна внимание, че целта на ОПОС 2014-2020 г. е да се осъществяват инвестиции на регионален принцип с бенефициент едно регионално ВиК дружество на консолидирана ВиК територия. Изключението, представено с тази процедура, следва да се разглежда като вариация на нашата обща политика, както за тази оперативна програма, така и за новия период 2021-2027 г.

Г- жа Симеонова благодари за оказаната подкрепа на представителите от ЕК и обърна внимание, че през целия почти изминал програмен период 2014-2020 г. проектите по ОПОС 2014-2020 г. са насочени към изпълняване на инвестиции от един ВиК оператор в консолидирана ВиК територия. Предложението в момента за включване на допълнителен бенефициент в приоритетна ос 1 „Води“ наистина представлява изключение. По отношение на новия период 2021-2027 г. УО е с убеждението, че новоконсолидираните 7 бр. ВиК оператори в седемте консолидирани ВиК района ще подходят също толкова отговорно, както 14-те ВиК оператори, които изпълняват инвестиции по ОПОС 2014-2020 г., така че чрез европейските финансови средства да създадат добра ВиК инфраструктура на териториите, които оперират. В заключение, **г- жа Симеонова** каза, че предложението за това в края на програмния период допустим бенефициент по ПО 1 „Води“ да бъде МОСВ посредством ПУДООС е породено от обстоятелството, че вече изградените ВиК обекти по проекти с финансови средства от ПУДООС, генерирани на основание Закона за водите, са

част от инфраструктурата в консолидираните ВиК територии и се оперират от съответните ВиК оператори, които са бенефициенти по ОПОС 2014-2020 г. В тази връзка, периметърът на първоначалното изискване по програмата (един консолидиран ВиК район-един ВиК оператор) не се изменя.

Ръководителят на УО даде думата за допълнителни изказвания и въпроси на членовете на Комитета.

Думата взе **г-жа Катерина Раковска, представител на екологичните организации**, която попита какво ще се прави с освободения финансов ресурс по ПУДООС.

Г-жа Симеонова отговори, че финансовият ресурс, който ще се възстанови в държавното предприятие от ОПОС 2014-2020 г., ще бъде отново отчетен в бюджета като ресурс в сектор „Води“, предвид факта че първоначално тези средства са генерирани по Закона за водите и следователно ще се продължи финансирането на ВиК проекти във връзка с одобрените критерии на ПУДООС, които са публикувани на интернет страницата на държавното предприятие. Същото се отнася и за финансовия ресурс, който УО би възстановил по ОПОС 2014-2020 г. на държавното предприятие по отношение на проектите в сектор „Отпадъци“. **Г-жа Симеонова** се обърна към **г-жа Светла Кирчева, представител на ПУДООС** за допълнение на отговора.

Г-жа Кирчева потвърди и каза, че всъщност възстановените по ОПОС 2014-2020 г. финансови средства, които постъпват от ВиК проекти, ще бъдат разходвани точно за проекти, които са свързани с финансиране на ВиК инфраструктура, както и за депа по публично оповестените приоритети на страницата на ПУДООС.

Г-жа Симеонова даде думата на **г-н Димитър Черкезов, представител на „Фонд мениджър на финансовите инструменти в България“ ЕАД**. **Г-н Черкезов** попита за техническо пояснение във връзка с чл. 65 на Регламент № 1303/2013 относно изискването да не се избират за финансиране от ЕСИФ операции, които са били завършени физически или изцяло осъществени преди подаване на заявлението за кандидатстване. Той коментира, че от предходните изказвания, е останал с впечатление, че част от проектите по ПУДООС са изцяло завършени и физически въведени в експлоатация и поради това е необходимо разясняване относно разпоредбата на чл. 65, ал. 6 на Регламент № 1303/2013.

Г-жа Марта Цветкова, началник на отдел „Програмиране и планиране“ в ГД ОПОС разясни, че операцията в нейната цялост няма да бъде завършена, а само някои дейности, които са реализирани или са на финален етап. Това се отнася, както за ПО 1 „Води“, така и за ПО 2 „Отпадъци“.

Поради липса на други изказвания, **г-жа Симеонова** предложи за гласуване следното решение: **КН на ПОС 2021-2027 г. одобрява методология и критерии за оценка на проектни предложения по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Изграждане на ВиК инфраструктура – 2“ по приоритетна ос 1 „Води“ на ОПОС 2014-2020 г.**

Членовете на Комитета бяха помолени да гласуват „за“, „против“ и „въздържал се“. От присъстващите 34 членове с право на глас, 33 членове гласуваха „за“, 1 член (представителя на ПУДООС) „въздържал се“, с което **решението беше прието.**

Ръководителят на УО на програмата премина към шеста точка от дневния ред: **Проект на методология и критерии за оценка на проектни предложения по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Рекултивация на депа за закриване, предмет на процедура по нарушение на правото на ЕС по дело С-145/14 - втора“ по приоритетна ос 2 „Отпадъци“ на ОПОС 2014-2020 г.**

Г-жа Симеонова уведоми, че в рамките на съгласувателната процедура е получено техническо становище от дирекция ЦКЗ в администрацията на МС. Становището е отразено в съгласувателната таблица, изпратена на състава на КН по електронна поща на 22.05.2023 г. След това тя премина към представяне на процедурата. Целта на тази процедура е да се предоставят средства на ПУДООС за осигуряване на принос към изпълнение на

задълженията на Р България по процедура по нарушение на правото на ЕС във връзка с постановеното Решение на Съда на Европейския съюз от 16.07.2015 г. по дело C-145/14. Това е т. нар. наказателна процедура за nereкултивирани депа, които е трябвало да бъдат рекултивирани и изведени от експлоатация, считано към 2015 г. Очакваните резултати по процедурата са изпълнени проекти за рекултивация на депа по процедура по нарушение на правото на ЕС, 35 бр., които са били включени в списъка и са рекултивирани от страна на ПУДООС. Допустим бенефициент са структури / звена в структурата на МОСВ (ПУДООС). Общият бюджет на процедурата е до 62 млн. лв. и максималната стойност за извършване на техническата рекултивация, както и в предходната процедура по ОПОС 2014-2020 г., ще бъде отново с ограничение до 55 лв. с ДДС за кв. м. за рекултивация. Индикативният срок за обявяване на процедурата е месец юни 2023 г. Максималният срок за изпълнение на проекта е до края на периода на допустимост на разходите по ОПОС 2014-2020 г.

Г-жа Симеонова посочи, че рекултивацията на депа се разделя на два етапа: техническа и биологична. Техническата рекултивация е изпълнена и има Акт образец 15. Тази дейност е приключена и към момента се извършват дейностите по биологична рекултивация на тези депа. Тези разходи обаче са недопустими в рамките на предложената процедура по ОПОС 2014-2020 г. УО предлага в рамките на тази процедура да се възстановят на ПУДООС финансовите средства за приключените техническите рекултивации на депата. Срокът за кандидатстване по процедурата е 1 месец. Допустимите дейности са: рекултивация на общински депа, предмет на наказателната процедура; организиране и провеждане на информационни събития, различни от дейностите по информация и комуникация, организация и управление на проекта и информация и комуникация. Чрез провеждането на информационно събитие в рамките на проекта се цели да се даде повече публичност относно факта, че реално всички включени в наказателната процедура депа, са вече с приключена рекултивация. Допустими разходи са: разходи за СМР; разходи за услуги; разходи за провеждане и участие в мероприятия; непреки разходи, в т.ч. разходи за организация и управление, информация и комуникация.

Ръководителят на УО даде думата за изказвания, въпроси и становища на членовете на КН.

Г-жа София Алвес, директор в ГД "Регионална и градска политика" в Европейската комисия каза, че подкрепят решението на УО.

Г-н Милен Петров, представител на дирекция ЦКЗ в администрацията на МС постави въпроса дали финансирането по ОПОС 2014-2020 г. ще обхване всички депа, рекултивирани чрез ПУДООС или е направена предварителна селекция подобно на ПО 1 „Води“.

Г-жа Симеонова поясни, че ПУДООС е рекултивирал повече депа, отколкото депата, които ще бъдат включени в проектно предложение по програмата. В кореспонденция дирекция „Управление на отпадъците и опазване на почвите“ в МОСВ са посочили, че от общо 42 бр. рекултивирани депа с финансови средства от ПУДООС, 35 бр. съвпадат със списъка с депата, включени в наказателната процедура във връзка с постановеното Решение на Съда на Европейския съюз от 16.07.2015 г. по дело C-145/14. В проектно предложение по програмата с бъдещият бенефициент ПУДООС ще включи единствено тези 35 бр. рекултивирани депа. Останалите 7 бр. депа, рекултивирани по ПУДООС ще останат за сметка на държавата.

Поради липса на други изказвания, **г-жа Симеонова** предложи за гласуване следното решение: **КН на ПОС 2021-2027 г. одобрява методология и критерии за оценка на проектни предложения по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Рекултивация на депа за закриване, предмет на процедура по нарушение на правото на ЕС по дело C-145/14 - втора“ по приоритетна ос 2 „Отпадъци“ на ОПОС 2014-2020 г.**

Членовете на Комитета бяха помолени да гласуват „за“, „против“ и „въздържал се“. От присъстващите 34 членове с право на глас, 33 членове гласуваха „за“, 1 член (представителя на ПУДООС) „въздържал се“, с което решението беше прието.

Ръководителят на УО на програмата премина към седма точка от дневния ред: **Представяне на информация относно изпълнение на проект за „Изграждане на ВиК инфраструктура, с бенефициент „Водоснабдяване и Канализация“ ООД-Перник.**

Г- жа Симеонова информира членовете на КН, че в рамките на предхождащ анализ, извършен още в края на 2021 г. и през 2022 г., УО е отчитал проекта с бенефициент ВиК Перник като един от рисковите проекти. Това се обуславя от факта, че е имало голяма забава в тръжните процедури за избор на изпълнител за отделните дейности, които следва да се реализират в рамките на проекта. Тази информация е предоставена на състава на Комитета, с изпратените на 05 май 2023 г. документи за заседанието. През втората половина на 2021 г. УО е провел срещи с всеки един бенефициент по ПО 1 „Води“. На тези срещи представителите на ВиК Перник, изразяват уверение, че бенефициентът ще предприеме необходимите действия за изпълнение на целия проект в рамките на периода на допустимост на средствата по програмата, до края на 2023 г. В началото на 2023 г., в рамките проведена среща, УО е информиран за рискове, възникнали пред бенефициента ВиК Перник. Въпреки изразената писмена позиция до УО, за изпълнение на целия проект на 100% в настоящия програмен период са възникнали обстоятелства, които налагат бенефициентът да отправи искане за фазиране на проекта за следващия програмен период 2021-2027г. Поради тази причина е взето решение за включване на тази точка в дневния ред.

Г- жа Симеонова даде думата на **г- н Борислав Иванов, управител на ВиК Перник** да представят информация за проекта и причините за фазиране.

Г-н Иванов представи информация за проекта: Административният договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (АДБФП) с бенефициент ВиК Перник е сключен на 21 август 2019 г. Проектът обхваща агломерация Перник и агломерация Радомир. Общата стойност на проекта е 100 899 303, 08 лв. Безвъзмездната финансова помощ е 89,89% от стойността на проекта и възлиза на 75 584 683,88 лв. Собственото финансиране е 10,11% от стойността на проекта и възлиза на 25 314 619,20 лв., от които недопустими разходи за ДДС са 16 813 549,51 лв. Срокът за физическо изпълнение на проекта е 49 месеца до 5 ноември 2023 г., а срокът за приключване на АДБФП е 5 март 2024 г.

Дейностите, предвидени за изпълнение в агломерация Перник са със следния обхват:

- Реконструкция и изграждане на довеждащи водопроводи – 14,3 км;
- Рехабилитация на 1 бр. ПС;
- Изграждане на 3 бр. нови водоеми;
- Рехабилитация и изграждане на канализационна мрежа – 29, 870 км и 1 816 бр. СКО;
- Реконструкция на ПСОВ Батановци;

Дейностите, предвидени за изпълнение в агломерация Радомир са със следния обхват:

- Транзитен водопровод за ниска зона - 2,2 км;
- Изграждане на разпределителна мрежа – 9,96 км и 624 бр. СВО;
- Рехабилитация и изграждане на канализационна мрежа – 6,77 км и 411 бр. СКО;
- Изграждане на КПС1 кв. „Върба“ и КПС2 гр. Радомир;
- Изграждане на тласкател от КПС1, кв. „Върба“ до КПС2 гр. Радомир;
- Изграждане на тласкател от КПС2 до ПСОВ Батановци.

За изпълнението на 7-те дейности на проекта са проведени 13 бр. обществени поръчки. Първият договор за инженеринг е сключен на 29 април 2021 г., а последният по

време на 14 февруари 2022 г. Сключените договори за инженеринг са 4 бр. при условията на ФИДИК жълта книга.

По отношение на договор „Реконструкция на водопроводна мрежа, разширение и реконструкция на канализационната мрежа на гр. Перник“, физическият и финансов напредък е 12%, а изминалото време е 67%. По отношение на договор „Реконструкция и разширение на ПСОВ Батановци, доставяне и монтаж на SKADA“, физическият и финансов напредък е 0%, а изминалото време е 54%. Изпълнението на договор „Реконструкция на водопроводната мрежа и разширение и реконструкция на канализационната мрежа на гр. Радомир (без кв. „Върба“)“ приключи предсрочно с 10 месеца. Финансовият напредък е 100%. По отношение на договор „Реконструкция на водопроводна мрежа, разширение и реконструкция на канализационна мрежа на кв. „Върба“, гр. Радомир, 2 КПС и тласкатели до ПСОВ Батановци“, физическият и финансов напредък е 40%, а изминалото време е 54%.

Г- н Иванов информира членовете на КН, че въпреки изразената позиция на бенефициента ВиК Перник на 31 октомври 2022 г., в която е декларирано изпълнението на целия проект на 100 %, са възникнали факти и обстоятелства, които налагат настоящето искане за фазиране на част от дейностите по проекта за програмен период 2021-2027 г. Една от причините са дълго проточилите се обжалвания на проведените процедури по ЗОП и решенията за избор на изпълнител. В доклада на Звеното за изпълнение на проекта с бенефициент ВиК Перник са изложени обстоятелствата, довели до забавянето на физическото изпълнение в два от договорите за инженеринг. Въз основа на анализа и констатациите в доклада, е направен извод, че нивото на риска за целия АДБФП е значимо.

Първият договор № ОП-117/14.02.2022г. е с предмет: „Реконструкция и разширение на ПСОВ Батановци. Срокт на изпълнителя по този договор е 810 дни от датата на започване, които изтичат на 21 май 2024 г. или 141 дни след срока на физическото изпълнение на дейностите по АДБФП и крайния срок за извършване на плащания по програмата. Този казус възниква вследствие на проточилата се обществена поръчка и оферирания срок от изпълнителя в календарни дни, който в прогнозирането е бил съобразен от възложителя в документацията за обществената поръчка спрямо датата за физическото изпълнение на АДБФП. Бенефициентът ВиК Перник е провел преговори с изпълнителя за възможностите за реализиране на дейностите по договора предсрочно, с цел завършване преди крайната дата на физическото изпълнение на АДБФП на 5 ноември 2023 г. Изпълнителят се съгласява и съответно ревизира работната си програма.

Договорът на изпълнителя не е анексиран с нова крайна дата поради несъгласието от негова страна. В този случай договореното е правно необвързващо. Междувременно е констатирана забава и на междинния срок по договора за инженеринг в частта на проектирането с 285 дни.

Вторият договор: № ОП-76/29.04.2021 г. е с предмет “Реконструкция на водопроводна мрежа, разширение и реконструкция на канализационната мрежа на гр. Перник“ с Подобект 1: „Разширение и реконструкция на канализационната мрежа на: централна градска част; кварталите северно от р. Струма - Тева, Рудничар, Димова махала, Клепало, Байкушева махала, Драгановец; кварталите западно от р. Струма - Варош и Табана; кварталите южно от шосе Е871 - Могиличе, Марина Бара, Ралица, Хр. Ботев“ с обща дължина 10 117,35 м. Част от причините довели до забавяне на проектирането с 414 дни са: несъответствия в идейния проект, водещи до промяна на трасето, процедури по одобряване на план- схеми, учредяване на право на прокарване на общите мрежи и съоръжения по реда на чл. 193 от ЗУТ за придобиване на сервитутни права от община Перник, проектиране изместването на трасета поради неприложена регулация, прекомерно дълги съгласувателни процедури.

Г-н Иванов, допълни, че на Подобект 1 не са започнали строително-монтажните работи поради забавяне на доставките на стъклопластови тръби. Очакваният срок за

доставка е месец юни 2023 година. Общата дължина на проектното трасе без сградните канализационни отклонения е 10,175 километра.

Обясни също, че при сроковете, предвидени в работната програма строително-монтажните работи ще приключат с 358 дни извън срока на договора за инженеринг и с 321 дни след крайната дата за физическото завършване на административния договор за безвъзмездна финансова помощ и крайния срок за извършване на плащанията по ОПОС 2014-2020 година.

Г-н Иванов премина към предложението на ВиК Перник за фазиране по компонент канализация на Обект 2: „Разширение и реконструкция на канализационната мрежа на гр. Перник“, Подобект 1: „Разширение и реконструкция на канализационната мрежа на: Централна градска част; Кварталите северно от р. Струма - Тева, Рудничар, Димова махала, Клепало, Байкушева махала, Драгановец; Кварталите западно от р.Струма - Варош и Табана; Кварталите южно от шосе Е871 - Могилоче, Марина Бара, Ралица, Хр. Ботев“. Предложи общата дължина на канализационната мрежа от 10,175 метра да бъде прехвърлена във втория етап на изпълнение от 2021 до 2027 година, като в нея се включват и брой сградни канализационни отклонения – общо 592 броя. Отбеляза, че общата стойност на тази част от проекта е 5 262 178,79 лв. без ДДС.

След това представи предложението за фазиране по компонент пречистване на обект: „Изграждане на ВиК инфраструктура на обособената територия обслужвана от „Водоснабдяване и канализация“ ООД гр. Перник – Реконструкция и разширение на ПСОВ Батановци, доставяне и монтаж на SKADA“. От дружеството предлагат Пречиствателната станция за отпадъчни води да бъде изпълнена изцяло в ПОС 2021-2027 г., като общата ѝ стойност е 19 998 538,90 лв. без ДДС.

Г-н Иванов, изрази желанието на бенефициента към УО и членовете на комитета, да одобрят включването на ВиК Перник в списъка с фазиране, предвид затрудненото финансово състояние на дружеството и невъзможността му да обслужва нови кредити за обезпечаване на бъдещи финансови корекции, каквито ще бъдат наложени при неспазване на крайната дата за физическото изпълнение на административния договор за безвъзмездна финансова помощ и крайния срок за извършване на плащанията по ОПОС 2014-2020 година.

Г-жа Симеонова отбеляза, че решението не е било лесно предвид, че на провения се през декември Комитет за наблюдение е обсъждана възможността да се фазират проекти, но тогава позицията на ВиК Перник е била, че ще направи необходимото, проектът да бъде изпълнен в рамките на 2023 г.

Ръководителят на УО сподели, че от одобрените за фазирани проекти ВиК Стара Загора полагат усилия и напредват в реализирането на проекта си. Поясни, че ВиК Стара Загора са били включени за фазиране поради извършен от страна на УО анализ на риска, въз основа на непредвидена археология. От друга страна строително-монтажните работи са напредвали изключително добре, поради което ВиК Стара Загора правят всичко необходимо към октомври 2023 г. да приключат, тъй като по последна информация от края на март, археолозите са взели разкритите находки на обекта и са освободили терена за последващи строителни дейности.

Г-жа Симеонова заяви, че от одобрените и коментирани с Европейската комисия проекти за фазиране, най-вероятно проекта на ВиК Стара Загора ще бъде напълно реализиран и няма да се наложи неговото фазиране. Поради тази причина УО е решил, че сега е моментът, при общо съгласие на Комитета, да се стартират преговори с Европейската комисия за включването на ВиК Перник към възможно фазираните проекти, с което ще се даде възможност канализационната част и реконструкцията на пречиствателното съоръжение на обща стойност около 25 милиона лева, да бъдат фазирани в новия програмен период 2021-2027 г. **Тя** подчерта, че за тази цел УО е поставил условие на ВиК Перник, цялостното изпълнение на фазираната част да приключи до декември 2024 година.

Ръководителят на УО даде думата на доц. Борислав Великов член на Националния съвет на Асоциация на индустриалния капитал в България, които изрази подкрепа за ВиК Перник, както и всичките ВиК-та, „защото те го заслужават“.

Г-жа Симеонова покани за коментар Ралица Драгоева – представител на Български ВиК холдинг, която изрази пълната подкрепа от холдинга, по отношение на дружеството и важността на тези два проекта за реализиране, както за постигане на съответствие с национално европейско законодателство. Тя добави, че по неуправляеми причини от страна на ВиК Перник, се е получило забавяне, но имат уверение от дружеството, че при това етапиране проектите ще бъдат изпълнени успешно в така поставените нови срокове за това.

Ръководителят на УО покани за коментар представителите на Европейската комисия.

Думата взе г-н Петър Христов – програмен директор, представител на ЕК, който изрази позиция, че Европейската комисия поддържа действията на УО насочени към по-бързото приключване на проектите, като са обнадеждени и от това, че ВиК Стара Загора има голям напредък в изпълнението на проекта си.

Г-жа Симеонова благодари за получените подкрепа и разбиране от страна на ЕК и от членовете на КН и отбеляза, че с постигнатия пълен консенсус и одобрение, Управляващият орган ще започне преговори с Европейската комисия по отношение на възможността и проекта на ВиК Перник да бъде разделен на етапи, като частта за ПОС 2021-2027 г. бъде само канализационната част и част от реконструкцията на Батановци, които няма да могат да бъдат изпълнени през програмен период 2014-2020 г.“

Г-жа Симеонова премина към осма точка от дневния ред: „Проект на методика и критерии за оценка на проектни предложения по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Национални стратегически документи в сектор „Въздух“ по приоритет 5 „Въздух“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.“

Ръководителят на УО информира, че в рамките на нормативно определения срок са получени технически корекции от дирекция ЦКЗ в администрацията на Министерски съвет. Същите са отразени и включени в съгласувателната таблица, която е на разположение на членовете на комитета.

Тя заяви, че в предстоящата процедура, която УО възнамерява да обяви, с бенефициент Дирекция „Опазване на чистотата на въздуха“ (ОЧВ) в МОСВ, е заложена цел за актуализиране на Националната програма за контрол на замърсяването на въздуха (НПКЗВ) за периода 2020-2030 година и подобряване на реда и начина на организиране на Националната инвентаризация на емисиите на вредни вещества.

Г-жа Симеонова отбеляза, че, процедурата и възможността за кандидатстване са ускорени, тъй като в § 3, чл. 6 от Директивата (ЕС) 2016/2284 за намаляване на националните емисии на някои атмосферни замърсители, фигурира срок, в който националните програми подлежат на актуализация през 2023 година. Настоящата Национална програма е приета с РМС № 541 на 13.09.2019 г. и съответно подлежи на актуализация през 2023 г.

Общият бюджет по процедурата е в размер на 3 744 018,00 лв. Г- жа Симеонова допълни, че се водят преговори за възлагане на актуализация на Националната програма на екип от експерти в сферата на въздуха в Световна банка и може би необходимите финансовите средства ще бъде по-малка или равна на 50% от предвидения бюджет.

Индикативният срок за обявяване на процедурата е юни 2023 година. Максималният срок за изпълнение на проекта е 20 месеца. Крайния срокът за кандидатстване е до два месеца след обявяване на процедурата.

Допустимите дейности, включени в процедурата са: извършване на проучвания оценки, анализи, разработки и др. Основната дейност е актуализация на Националната програма и идентифициране на нужните подобрения в Националната инвентаризация на емисиите на вредни вещества, както и на прогнозите на емисиите. Предвижда се и дейности за провеждане и участие в мероприятия във връзка с подпомагане определянето на обхвата и възможностите за подобряване съставянето и докладването на националната инвентаризация на емисиите, както и за целите на актуализация на НПКЗВ 2020-2030; осигуряване на необходими хардуер и софтуер, и организация и управление на проекта и комуникация и видимост.

Допустимите разходи са: разходи за услуги, разходи за материални активи, разходи за нематериални активи и разходи за провеждане и участие на мероприятия. Непреките разходи ще бъдат за организация и управление на проекта, за комуникация и видимост и за разработване на документация за обществени поръчки.

Ръководителят на УО даде думата за изказвания, въпроси и становища на членовете на КН. Тя изрази подкрепата на УО за актуализация на НПКЗВ 2020-2030 и подчерта, че всички стратегически документи в областта на околната среда, чието разработване е финансирано програмата са процедирани от съответния орган, който отговаря за финалното одобрение. Тя информира КН, че преговорите с екипа на Световна банка са на финален етап и е наличен проект на споразумение. **Г-жа Симеонова** увери, че в качеството на бъдещ бенефициент, дирекция ОЧВ са предприели необходимите действия и са в пълна готовност за кандидатстване по процедурата.

Поради липса на други изказвания, **г-жа Симеонова** предложи за гласуване следното решение: **КН на ПОС 2021-2027 г. одобрява методика и критерии за оценка на проектни предложения по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Национални стратегически документи в сектор „Въздух“ по приоритет 5 „Въздух“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.**

Членовете на Комитета за наблюдение бяха помолени да гласуват с „за“ „против“ или „въздържал се“. От присъстващите 34 членове на КН с право на глас – 33 бр. гласуват „за“, 1 „въздържал се“ (представителя на дирекция ОЧВ), с което решението беше прието.

Ръководителят на УО премина към девета точка от дневния ред: **Проект на методика и критерии за директно предоставянето на безвъзмездна финансова помощ чрез финансов план за бюджетна линия „Техническа помощ за управление и изпълнение на ПОС 2021-2027 г.“ приоритет 6 „Техническа помощ“ на ПОС 2021 -2027 г.**

Г-жа Симеонова информира, че в рамките на нормативно определения срок са получени технически корекции от дирекция ЦКЗ в администрацията на Министерски съвет. Същите са отразени и включени в съгласувателната таблица, която е на разположение на членовете на комитета.

Г-жа Симеонова представи накратко обхвата и целта на приоритетна ос „Техническа помощ“ и обясни, че основно тя е насочена към подкрепа на Управляващия орган за управлението на Програма „Околна среда“ за двата програмни периода, както и за подготовка и администриране на Програмата за следващия програмен период 2028-2035 г.

Очакваните резултати от конкретната финансова помощ са свързани с подобряване процесите по програмиране, изпълнение, наблюдение, оценка и контрол върху всички

проекти, които ще формират новата програма, укрепен административен капацитет, както на самия Управляващ орган, така и на бенефициентите, мотивация и ангажираност на отговорните структури и всички заинтересовани страни. **Г-жа Симеонова** отбеляза важността на това свършената от УО работата да се комуникира и да бъде видима за обществото. **Тя** сложи акцент върху целите, свързани с високо ниво на разпознаваемост на ПОС 2021-2027 г. сред обществеността, високо ниво на информираност за постигнатите резултати, и повишаване на екологичното съзнание.

Г-жа Симеонова допълни, че допустим бенефициент е Главната дирекция „Оперативна програма „Околна среда“ в Министерство на околната среда и водите. Видът на процедурата е директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез финансов план за бюджетна линия, съгласно изискванията на ЗУСЕФСУ.

Ръководителят на УО уточни, че общият бюджет за целия програмен период до края, включително и периода за допустимост на разходите (до 2029 г.), е 81 286 924 лв. Този бюджет е почти идентичен с бюджета на ОПОС 2014-2020 г., като новият момент е наличието на разделение на бюджетните разходи по отношение на регионите в преход и по-слабо развити региони.

Индикативният срок за обявяване на процедурата е септември 2023 г., като максималният срок за изпълнение на допустимите дейности по процедурата е 72 месеца до периода за приключване на програмата. Крайният срок за кандидатстване ще бъде 30.09.2029 г.

Допустимите дейности са мерките за повишаване на административния капацитет както на Управляващия орган, така и на бенефициенти и партньори, мерките за успешно управление и администриране на новата програма и приключването на ОПОС 2014-2020 г., както и подготвянето на съвсем нов програмен период след 2027 година, мерките за предоставянето на информация, комуникация и видимост и мерките за оценки и извършване на анализи по програмата и проучвания. **Г-жа Симеонова** подчерта, че УО разчита на междинните и окончателните оценки на програмата, както и всички други текущи анализи от външни консултанти, защото те подпомагат Управляващия орган да подобрява своите действия и взаимоотношения. **Тя** допълни, че допустими са: разходите за строително-монтажни работи (СМР), разходи за материални и нематериални активи, такси, материали, персонал, доставки и услуги, както и провеждането на мероприятия. **Г-жа Симеонова** поясни, че СМР в рамките на приоритетна ос „Техническа помощ“ са свързани с необходимостта от поддръжка работната сграда на Управляващия орган, за която се предвижда вътрешна рехабилитация и изпълнение на мерки за енергийна ефективност.

Ръководителят на Управляващият орган отбеляза, че са получени по електронна поща коментари от страна на ГД "Регионална и градска политика" в ЕК с препоръка да се направи демаркация между „Техническа помощ“ по ОПОС 2014–2020 г. и „Техническа помощ“ от новия програмен период 2021-2027 г. **Г-жа Симеонова** допълни, че препоръката на ЕК за „Техническа помощ“ в период 2021-2027 е да се направи оценка на капацитета на партньори-институции от Министерството на околната среда и водите и външни партньори, както и да бъдат предприети действия за повишаване на техните компетенции в областта на околната среда. **Г-жа Симеонова** благодари на представителите от ЕК за предложението.

Г-жа Алвес, обърна внимание на факта, че с приключването на стария период има редица проблеми в документирането на много от проектите. **Тя** предложи на УО да бъде направена детайлна оценка, с оглед идентифициране на проблемите, свързани с капацитета на бенефициентите, които изпълняват проекти. **Г-жа Алвес** акцентира, че с финансирането в новия период ще има възможност за усъвършенстване на „Техническа помощ“. **Г-жа Алвес** отбеляза, че в ГД "Регионална и градска политика" има редица инструменти на

разположение на УО, които да помагат за преодоляване на проблемите. **Тя** изрази готовност за допълнителна дискусия и съдействие от страна на ЕК.

Г-жа Симеонова благодари за препоръките и коментарите и увери, че УО ще се съобрази изцяло с тях, включително по отношение капацитета както на УО, така и на бенефициентите. **Тя** отбеляза, че УО е научил своите уроци и успешно се справя с предизвикателствата, вкл. с подкрепата на „Техническа помощ“ за подобряване капацитета на бенефициентите и партньорите.

Поради липса на други изказвания, **г-жа Симеонова** предложи за гласуване следното решение **КН на ПОС 2021-2027 г. одобрява методика и критерии за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез финансов план за бюджетна линия „Техническа помощ за управление и изпълнение на ПОС 2021-2027 г.“ по приоритет 6 „Техническа помощ“ на ПОС 2021-2027 г.**

Членовете на Комитета бяха помолени да гласуват със „за“, „против“ или „въздържал се“. От присъстващите 34 членове на КН с право на глас - 34 бр. гласуваха „за“, с което **решението беше прието.**

Ръководителят на УО премина към десета точка от дневния ред: **Проект на решение относно подкомитет „Биологично разнообразие“ към КН на ПОС 2021-2027 г.**

Г-жа Симеонова отбеляза, че в рамките на срока за получаване на становища и за провеждане на съгласувателна процедура по документите за заседанието, е постъпил доклад от заместник-министъра на околната среда и водите с ресор „Национална служба за защита на природата“ (НСЗП). Докладът е с поставена резолюция на министъра на околната среда и водите и председател на КН на ПОС 2021-2027 г. и оторизира УО да сведе на вниманието на членовете на КН изводите по направен анализ относно предложението за сформирание на подкомитет „Биологично разнообразие“. В рамките на доклада направените изводи са, че следва процедирането по отношение на този подкомитет да бъде в малко по-различен аспект, тъй като необходимостта от съвместни действия между УО на ПОС, съгласувано с дирекция НСЗП напълно изпълва функциите, които са в рамките на двете дирекции в частта на Програма „Околна среда“, приоритет „Биологично разнообразие“. В докладва се посочва, че задачата на подкомитета пряко кореспондира с разработването на методологии и критерии за подбор на операции, които се одобряват от КН, но съгласно нормативната уредба същите не се разработват от подкомитета. В този смисъл предметът на подкомитета не следва да бъде възложено разработване на предложение/я за подход за финансиране. Същите следва да бъдат разработени от УО и от специализираната дирекция.

Г-жа Симеонова припомни, че в своето решение от март месец 2023 г. КН определя ведомствата, които да вземат участие в подкомитета, но не и поименния списък и структура на този подкомитет. **Тя отбеляза**, че министърът на околната среда и водите указва да не започва работа такъв подкомитет, освен ако в бъдещи периоди всички неизяснени към момента обстоятелства по неговия поименен състав, свикване, начин на работа и определяне на срока и начина на действие не бъдат изяснени. **Г-жа Симеонова** обясни, че поради тази причина УО е подготвил предложение за решение, с което се отменя създаването на този подкомитет. **Тя увери**, че съвместната работа на УО с дирекция НСЗП продължава и при необходимост ще се направи много по-структурирано предложение, което да отговаря на всички изисквания и препоръки.

Г-н Николай Василев, началник на отдел „Стратегии и планиране в горското стопанство“ в Министерство на земеделието поиска думата за коментар. Той изрази готовност за подпомагане работата на дирекциите в МОСВ за по-нататъшното разработване на документи по приоритет „Биологично разнообразие“.

Ръководителят на УО благодари и отбелязва, че диалогът ще продължи в рамките на работни срещи, които винаги са се провеждали, но сега предстои да станат много по-интензивни и по-голям обхват.

Г-жа София Алвес, директор в ГД "Регионална и градска политика" в ЕК, поиска думата за коментар. Тя изрази загриженост за представянето на приоритетна ос „Натура 2000 и биоразнообразие“ в програмен период 2014-2020 г. и акцентира върху необходимостта да се приеме подход по отношение на мерките за финансиране по приоритет „Биологично разнообразие“ през новия период 2021-2027 г.

Г-жа Симеонова благодари за дадената препоръка и отбелязва, че УО разбира много ясно важността бързо да се реализира една макрорамка по отношение на бъдещия подход за финансиране в приоритет „Биологично разнообразие“. Тя обърна внимание, че въпреки че този приоритет изглежда най-лесен за работа, всъщност е много предизвикателен поради изключителната специфика на проектите и мерките, които се финансират и осъществяват. Тя обясни, че поради това е необходимо да бъде намерен устойчив подход за финансиране, който да е добре съгласуван както с участниците в КН, така и с бъдещите бенефициенти, специализираните структури и партньорите в останалите министерства. Г-жа Симеонова увери, че УО поема ангажимент това да се случи (ако не в рамките на подкомитет), в едни действащи работни групи с добре оптимизирани работни срещи, резултатът от които ще бъде докладван на КН на програмата.

Поради липса на желаещи за изказване се премина към гласуване на следното решение: КН на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. отменя Решението по т. 9, посочено в протокола от проведено второ заседание на КН на ПОС 2021-2027 г. на 17.03.2023 г., с което се създава Подкомитет „Биологично разнообразие“ към Комитета за наблюдение на ПОС 2021-2027 г.

Членовете на Комитета бяха помолени да гласуват със „за“, „против“ или „въздържал се“. От присъстващите 34 членове на КН с право на глас - 34 бр. гласуват „за“, с което решението беше прието.

Ръководителят на УО благодари за отговорното отношение и непрекъснатата подкрепа, с което закри третото заседание на КН на ПОС 2021-2027 г.

ВЗЕТИ РЕШЕНИЯ:

1. Комитетът за наблюдение на ПОС 2021-2027 г. одобрява Годишен доклад за изпълнението на Оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 г. (ОПОС 2014-2020 г.) за 2022 г., като дава мандат на УО при необходимост да отразява становища и коментари до одобрение на Годишния доклад за изпълнението на ОПОС 2014-2020 за 2022 г. от Европейската комисия, както и да изпрати уведомление за същото до състава на КН на ПОС 2021- 2027 г.
2. Комитетът за наблюдение на ПОС 2021-2027 г. одобрява проект на изменение на оперативна програма „Околна среда“ 2014-2020 г., като дава мандат на Управляващия орган при необходимост да отразява становища и коментари до одобрение изменението на оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ от Европейската комисия, както и да изпрати уведомление за същото до състава на КН на ОПОС 2021- 2027 г.

3. Комитетът за наблюдение на ПОС 2021-2027 г. съгласува Индикативна годишна работна програма (ИГРП) на Оперативна програма „Околна среда 2014–2020 г.“ за 2023 г.
4. Комитетът за наблюдение на ПОС 2021-2027 г. одобрява методология и критерии за оценка на проектни предложения по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Изграждане на ВиК инфраструктура – 2“ по приоритетна ос 1 „Води“ на ОПОС 2014-2020 г.
5. Комитетът за наблюдение на ПОС 2021-2027 г. одобрява методология и критерии за оценка на проектни предложения по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Рекултивация на депа за закриване, предмет на процедура по нарушение на правото на ЕС по дело С-145/14 – втора“ по приоритетна ос 2 „Отпадъци“ на ОПОС 2014-2020 г.
6. Комитетът за наблюдение на ПОС 2021-2027 г. одобрява методика и критерии за оценка на проектни предложения по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Национални стратегически документи в сектор „Въздух“ по приоритет 5 „Въздух“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.
7. Комитетът за наблюдение на ПОС 2021-2027 г. одобрява методика и критерии за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез финансов план за бюджетна линия „Техническа помощ за управление и изпълнение на ПОС 2021-2027 г. приоритет 6 „Техническа помощ“ на ПОС 2021 -2027 г.
8. Комитетът за наблюдение на ПОС 2021-2027 г. отменя Решението по т. 9, посочено в протокола от проведено второ заседание на КН на ПОС 2021-2027 г. на 17.03.2023 г., с което се създава Подкомитет „Биологично разнообразие“ към Комитета за наблюдение на ПОС 2021-2027 г.

Списък на присъствалите:

Членове и заместници в Комитета за наблюдение:

1. Галина Симеонова – Главен директор на главна дирекция „Оперативна програма „Околна среда“, Ръководител на Управляващия орган на ПОС 2021-2027 г. и заместник-председател на Комитета за наблюдение;
2. Марта Цветкова – началник отдел „Програмиране и планиране“ в Главна дирекция „Оперативна програма „Околна среда“;
3. Елена Якимова – началник отдел „Емисии и преносни процеси в атмосферата“, дирекция „ОЧВ“;
4. Геновева Господинова – и.д. началник отдел "Натура 2000“, дирекция „Национална служба за защита на природата“;
5. Александър Иванов – началник отдел „Битови, биоразградими и строителни отпадъци“ в МОСВ;
6. Светла Кирчева директор на дирекция „Финансиране на екологични проекти и дейности“
7. Росалина Инджиева – и.д. изпълнителен директор на ИАОС;
8. Милен Петров – държавен експерт в дирекция „Централно координационно звено“;
9. Стоимир Цветанов - главен експерт в дирекция „Координация по въпросите на Европейския съюз“;
10. Петър Матов – държавен експерт в дирекция „Координация на политики и концесии“

11. Лора Каменова- държавен експерт дирекция “Стратегическо планиране“;
12. Мария Веселинова – началник на отдел „Публично финансиране на реалния сектор и държавни помощи в чувствителни отрасли“, дирекция „Държавни помощи и реален сектор“;
13. Ангелина Бонева – зам. гл. директор на ГД „Стратегическо планиране и програми за регионално развитие МРРБ“;
14. Росица Драгоева - упълномощена от Български ВиК холдинг
15. Даниела Калайджийска – държавен експерт в отдел „Програмиране“ на дирекция „Координация на програми и проекти“;
16. Галина Шаренкова — държавен експерт в сектор „Програма за конкурентоспособност и иновации в предприятията“, отдел „Програмиране“, Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“;
17. Ангелина Димитрова-Стоянова –старши сътрудник по УЕПП в сектор „Програма за научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“;
18. Илка Гълъбова – държавен експерт в дирекция „Програмиране, наблюдение и оценка“, ИАПО;
19. Николай Василев - началник на отдел „Стратегии и планиране в горското стопанство“, МЗ
20. Анна Камбурова, Министерство на енергетиката;
21. Исая Симеонова – главен експерт в дирекция "Програмиране и управление на проекти“;
22. Д-р инж. Елена Рафаилова – титуляр - главен експерт в дирекция „Горско стопанство“, ИАГ;
23. Поля Христова – държавен експерт в отдел „Анализи, прогнози и международно сътрудничество“, Комисия за защита от дискриминация;
24. Христина Миронова – старши експерт в отдел “Сметки в околната среда и енергетиката””, НСИ;
25. Димитър Черкезов – ръководител в отдел „Оперативни програми”, Управление „Финансови инструменти и оперативни програми”, Фонд мениджър на финансовите инструменти в България;
26. Донка Михайлова – титуляр - заместник-председател на УС на Национално сдружение на общините в Република България и кмет на община Троян;
27. Детелин Василев – кмет на община Пордим- Северозападен район;
28. Росица Савова упълномощена от РСР на Югозападен район;
29. Илияна Павлова – титуляр - директор, Център „Чиста индустрия“, Българска стопанска камара;
30. Беата Папазова – резервен член - съветник по Европейска интеграция и европейските проекти в Българска търговско-промишлена палата;
31. Доц. д-р Борислав Великов – титуляр - член на Националния съвет на Асоциация на индустриалния капитал в България;
32. Катерина Раковска, представител на ВВФ България ;
33. Лияна Аджарова – титуляр - Асоциация на Българските Енергийни Агенции (АБЕА), Юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ) за общественополезна дейност, работещи в сферата на „чистотата на атмосферния въздух“;
34. Ангел Гяуров, Юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ) за общественополезна дейност, работещи в сферата на „води“
35. Мария Бабукчиева – резервен член, държавен експерт в отдел „Управление на речните басейни, дирекция „Управление на водите“
36. Станислав Стефанов - резервен член, главен експерт дирекция “Стратегическо

планиране“;

37. Нурджихан Карамехмедова – резервен член, н-к отдел „Изпълнение и управление на проекти;Български ВиК холдинг

Наблюдатели с право на съвещателен глас в Комитета за наблюдение:

1. Ивета Алексиева, представител на отдел „Приемна и деловодство“ на Омбудсман;

2. Пенка Добрева – държавен одитор в дирекция „Одити на средствата по регионална политика ОСЕС;

3. Кристина Василева – главен експерт в отдел „Стратегически документи и сътрудничество, дирекция „Законодателство и методология“;

4. Надежда Бянова – държавен експерт в отдел „Програми на ЕС и други донорски програми“, дирекция „Национален фонд“, Министерство на финансите;

5. Йордан Тенев – главен одитор в дирекция „Одитни дейности по европейските земеделски фондове“ в МЗ;

6. Ваня Гюрова – главен експерт в звено „Сертификация на разходите по Оперативната програма за развитие на сектор „Рибарство“.

Представители на Европейската комисия ЕК -онлайн

1. Г-жа София Алвес – заместник генерален директор за изпълнение и международни отношения в „Изграждане на административен капацитет и изпълнение на програми II (REGIO.E)“ в Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“ (REGIO)

2. Г-н Петър Христов – програмен директор;

3. Г-жа Милена Новакова

4. Г-жа Саролта Дик

Представители на ВиК Перник

1. Инж. Борислав Иванов, Управител на „Водоснабдяване и канализация“ ООД-Перник

2. Мария Атанасова – р-л екип на проект ВиК Перник

3. Елена Соколова – ВиК Перник

4. Ивайло Костов – ВиК Перник

5. Силва Мочева-консултант към ВиК Перник